

Nro. 30

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL,

*Költ Bétsben, Kedden Octobernek 11-ik napján
1802-ik esztendőben.*

Béts.

Itten, a' mint már egyfzer meg ittuk, a' múlt
tavasz kezdetétől fogva mind ekkorig annyi ellő
nem vőlt, a' mennyisek boldogabb esztendőkben
24 óra el forgása alatt esni kellett volna. Az
e' miatt okoztatott rendkívül való szárazság, és
mindenféle eleségnek izüklége 's drágasága, an-
nyira meg is nevedett, hogy az ide való sze-
gényfégnak tsak imigy amigy kell tsikorogni. —
Ennek, és az ezt követhető tsapásnak elfordítá-
sa végett, az ide való Fő Kormányfiek bútsú já-
rásokkal való közönséges áhétatollagokat rendelt,
a' mellyek a' külső városokban tegnap előtt el

is kezdődtek, és dél előtt 9 és 10, dél után pedig 5 és 6 óra közt tartattak. Valamint férfiak, úgy asszony személyek is igen nagy számban jelentenek meg azokon. — Valójában meg esett az ember szive, látván, minémü könyves buzgóférggal esedezzen a' nép az ég tsatornáinak telnyittatásokért a' kegyelme Teremtőnek. — Buzgóférgoknak volt is valamelly kevés sikere, mivel az égnek karpitja mindenfelől fekete és terhes fellegekkel bé vónattatvan, mind del előtt mind dél után esett egy kevés eső, hanem újabbán nagy szél támadvan, az esőt el verte, és a' fellegeket is széllyel oszlatta. Azóta olly meleg napok járnak, mint Junius és Augustus hólnapjaiban szokott járni. — Ezek közt tovább is folytatva az itt való városi és külfő városi nép az ajzatosságot és az esőért való esedezést. — A' Duna vizének, a' belső és külső város közt folyó ága, annyira ki száradt, hogy nemcsak lóháton, hanem gyalog is által lehet azt gázolni.

A' közelébb múlt héten, három nap egymás után, az ide való pellengérré, egy olly 20 esztendősző szép ábrázatú és természetü szolgáló leány állítatott ki, a' ki a' maga asszonyát és nagy jótévőjét, éjjel életétől meg fosztani igyekezett. — Egy késsel torkán és mellyen három sebet ejtett, de a' melly egy sem halálos, Gonosz szándékának és tse.ekedetének, a' pénz szerelme volt az indító oka. Az ide való criminális törvénytörők 30 esztendőig tartó fenytő házra itilte a' bünös leányt, mellybe lett bé vezetésekor 30 súlyos vessző adatott néki; onnan leendő ki szabadulásakor is, ha tudniillik addig életben meg maradhat, annyi vessző fog néki adatni.

Konstantzínápolyból olly tudó írás jött ide, hogy Pazwan-Oglu, a' Fényes Portával lett meg békellésének alkalmatosságával magát arra köte-

lezte volna, hogy ő a' Belgrádi pártos Jantsárokat meg zábolázza. Hogy úgy legyen a' dolog abból tettzik ki, mivel már is 12 ezer embert indított ő ki Widdin vidékéről, mellynek hallására sok Jantsár oda hagyta Belgrádot, sok pedig *Pazwan: Oglu* eleibe ment, és azon igyekeznek, hogy a' *Morawa* folyóvizén való által menetelét meg akadályoztathassák.

Magyar Ország.

Posonból Oktob. 8-ik napján. Nádorispány Ő Kir. Fő Hertzegsége, a' múlt hétfőn dél után érkezett ide Bétsből vissza, a' leg kivántabb egészségben. — Tegnap a' Toskánai Nagy- és Fő Hertzeg *Ferdinand* Felséges Nádor-Iszpányunk látogatására ide jöven, ebéd után, ismét vissza utazott Bécsbe.

Tegnap valamint a' Státusok és Rendek, úgy a' Magnások Tablája is gyűlést tartottak, és külömbkülömbféle tárgyakról volt köztök a' tanácskozás. — Az az elegyes Deputatio, a' mellyre a' Diétai Articulusok el készítése van bízva, Tárnok Meffer Mélt. Gróf *Brunswick József* Ő Excellentiája előülése alatt, e' folyó hólnap 5-ikén este; a' következő nap pedig dél előtt tartotta a' maga üléseit.

Az ide fel gyülekezett fő Méltóságoknak, és Ország Rendjeinek mulatságokra, Nádorispány Ő Királyi Fő Hertzegsége minden héten háromszor, úgymint hétfőn, szerdan, és pénteken, muzsikális akadémiát szokott tartatni.

Szabolts Vármegyéből Sept. 22-dik napján. Ambár a' mi Megyéakben, Ittené legyen a' dítsőllég, meg lehető termés volt; mindazáltal *N. Kallóban* hat forinton is el ment már a' rozsok

köbli. Tengerink, az az, kukuritzánk, dohányunk, mellynek a' mi Vármegyénk anya földje, a' hofzason tartott tavaszi és nyári szárazság miatt, igen kevés fog lenni. — Folyó vizeink annyira kiszaradtak, hogy sok helyen a' Tiszán járó izalak is meg fenekelnek.

Német Ország.

A' Baváriai Vál. Fejedelem 25000 emberrel igyekszik maga ármadiáját öregbiteni, és most leg elsőben is 6000 legény választódik ki a' végre. Minden posztó fabrikánsok sok kék, fehér, és szürke posztót készíteni parantsoltatnak. — Münchenben, minden kéz miveseknek meg hagyatott, hogy a' katonáknak való montúr készítésében serényen foglalatoskodjanak.

A' Regensburgba tartózkodó idegen személyeknek naponként mind inkább inkább nevededik a' száma. Talán egyetlen egy papi herczeg, Status, és Imperialis város sem találhatik Német Országban, a' ki vagy maga személye szerént, vagy ide küldött különös követje által, szenvedett kárának ki pótoltatását ne sürgetné. — A' Konstantzai Káptalan, azon okból kívánnya maga örökségeinek birtokában való meg maradását, mivel jó gazdálkodása által szerzette azokat magának. Erre még eddig semmi választ nem adott a' Német Deputatio.

A' Lüttichi herczeg Püspök, el vesztett birtokainak vissza adattatása végett, egy gyökeres jegyzéft adatott bé September 30-ikán a' Regensburgi Német Deputatiónak, a' mellyben azt adja elő, hogy ő nyóltz esztendő el forgása alatt, püspökségen kívül, minden jövedelmét, melly két millió és 461065 forintra megyen el vesztette, és hogy ő azon idő alatt, maga Ministerjei, Ta-

bátso ſai, Agensei, és udvari tseledjei fizetések-
re, egy millió, és 799994 forintból álló adossá-
got tsinálni kénytelenített. Ahozképest azt ki-
vánnya, hogy az ő maga méltóságához illendő
módon való tartasáról, úgy szinte udvari emberei-
nek tapláttatásokról, 's tsinált adosságainak ki fi-
zetéséről viselleyen gondot a' Német Deputatio.
Végtére a' maga Kaptalanját is ajánlya, 's azt
kivánnya, hogy valamint a' több Német Orzá-
gi Kaptalanok, úgy a' se mennyen feledékeny-
ségben.

A' Nasszau - Orániai herczeg (a' Hollandiai
vólt helytartó Fejedelem) azoknak a' tartomá-
nyoknak igazgatását, a' mellyek néki kipótolás
fejében estek, a' maga első szülött fiának, az O-
rániai örökös herczegnek szándékozik átadni,
ő maga pedig Oraniensteinban lakni. Hogyha a'
Fúldai Püspöklégnek, Hánau Grófsággal való
fel tserélése végbe mehet, úgy oíztán, *Hanau* vá-
rosában fog az Orániai örökös herczeg lakása
lenni. — Már a' Hesszen - Darmstadi herczeg is
bé lépett azoknak a' tartományoknak birtokába,
a' mellyek nékie vannak száruva. — A' Sax - Ko-
burgi uralkodó herczeg a' Bambergi klastromok-
hoz tartozott de az tartományaiban fekvő Ban-
zi és Langheimi jószágokat, azon esetre, ha
azok is a' ki pótolás maszszájához adódnának,
modo provisorio el foglaltatta. — Erfurt váro-
sában 's annak vidékén sok rekrutákat állitat
ki a' Prussziai Királyi Kormányshék, a' kikből
egy új regement fog formáltatni.

Az Angliai Fels. Király, mint Hannoverai
Vál Fejedelem, minden Hildesheimhoz, Corvey-
hez, Hexterhez és Altenkirchenhez vólt jussairól
örökösen lemondott, és azok helyett örökre öízve

fog az Osnabrückeri Püspökség Hannoverával kapcsoltatni.

Frantzia Respublika.

A' siket = nema gyermekeknek tsupán külső jelek által való oktatása, és az emberi társaság hasznos tagjaivá való tétetések Frantzia Országban találtatott fel a' múlt 18-ik század utolsó negyed részében; ott találtatott nem régiben fel a' vakon születetteknek hasznos tudományokra leendő oktatások is Fr. polgár Bertrand által. Az ezeknek számokra közönséges költségen fel állított Institutumot, a' múlt September vége felé az első Conzul felelége, a' Lyonnai Érsekkel, az Ajacciói 's Carcasonnei Püspökökkel, 's egyéb fő rangú és különös érdemű egyházi személyekkel egyetemben meg látogatván, bámulással, de azomban kedves érzékenységgel látták és halgattak ezen szerentsétlen teremtéseknek olvasásban, írásban, és számvető mesterségben tett nagy előmenetelehet. — Ezen vakon született, vagy szerentsétlenségéből szemeiknek világátol meg fosztatott ifjak között egyik, a' ki nem utolsó házból vette a' maga eredetét, minden jelen volt személyekben bámulást gerjesztett azon talentoma által, mellyet ő az Algebra néhány nehéz problémáinak meg fejtélében mutatott, azon serénysége által, mellyel ő a' geografia kártyákat keresztül futotta, és a' mellyel az eleibe terjesztett kártyákon lévő tartományokat, városokat, tengereket, folyóvizeket és szigeteket újával kimutatott. — Bámulással, de egyszersmind tökéletes meg elégedéssel halgatták azokat az Olasz darabokat, mellyeket ezen vak ifjak között némelylyel el éneklettek, és muzsika szerzamokon is el jádzottak. — Egy vak ifjú két olly szép odát mondott el előttök, a' mellyeket ő az első Conzul

meg tisztelésére maga készített, 's a' mellyek minden jelenvólt személyek ittele szerént, a' jó izézésben és vers írásban valóságos remek munkák voltak.

A' tudományoknak, mint szinte a' szép és hasznos mesterségeknek tökéletésítésére, a' megjutalmaztatásnál nagyobb ösztön nincs e' világon. Az első Conzul kedves felesége, a' második és harmadik Conzulk, és a' belfő dolgokra ügyelő Fr. minister társaságokban, az ötödik complémentaire, avagy az esztendő ki töldő napon, dél előtt tízedfél órakor, Páris városának Louvre nevezetü palotaja eleibe ment, a' Frantzia industria ott ki rakott remek munkáinak meg szemlésekre. Egymás után minden tornáczeit bejárván azon palotának, a' nemzeti industria előmentelésének ott ki rakott jeleit, eleven, 's egyszerűsmiud kedves érzékenységgel szemlélte. Minden fabrikás város oda küldötte maga leg szebb kézmiveit. Nagy öröme vólt azon, hogy a' köztök való vetélkedes a' leg felsőbb póltzra lépett, és hogy azok a' fabrikánlok, a' kik a' múlt esztendőben magokat mások felett meg különböztették, mindnyájan meg vállották azt, hogy az ő erántok mutatott betsület, az ő ditsőségeknek és szerentséjeknek leg első epokája vólt. — Minekutánna azoknak szemelésében három órát töltött volna el az első Conzul, azon palotának abba a' szalajába ment fel, a' mellyben a' leg szebb festett táblák ki vóltak rakatva. Azokat is telyes meg elégedéssel szemlélte, és a' leg szebb darabok közül hármat vétetett magának. —

Valamint a' szép és hasznos mesterségek, úgy a' tudományok is, nevezetellen a' természeti tudomány, és a' természeti historia mind nagyobb nagyobb tökéletességre vitetnek Frantzia Ország-

ban. Nem régiben Szabaudia 14500 lépés magallágú fejer hegye tetejére két Frantzia tudós fel hagott, de a' nagy szél és szüntelen való havazás miatt, ott, hűz minutumnál tovább nem maradhattak, 's nem is láthattak arról semmit is. — Egy *Ramond* nevű más Frantzia, Olasz Országának azt a' Montperdü nevezetű hegy tetejére mászott fel, a' melly minden Pyrenéusi hegyek közt leg magasabb, és a' mellyre még ekkorig semmi halandó teremés fel nem hághatott. Ez a' hegy is, mint szinte Szabaudiának fellyebb említett magas hegye, szüntelen tartó jéggel van bé fedve. A' nevezett Frantzia tudós azt igrte az olvasó Publicumnak, hogy nem sok idő múlva ki fogja azon hegynek nyomtatott historiáját adni.

A' 28-ik Septembeti Párisi tudósítások szerint, polgár *Matthieu*, a' Német Deputatió eleibe terjesztett kár kipótolás meg változtatásán dolgozik Regensburghan. Néhány Német Országgi herczegek, a' kik tudnillik szenvedett károknak ki pótoltatása végett a' Fr. Kormányshékhöz folyamodtak, fel tett tzeljokat annyiban el értek, hogy az ő dolgokra való ügyelés a' Regensburghan lévő Fr. miniszternek, polgár *Laforestnek* különösen ajánlatott. — Úgy hallatik, hogy az első Conzul a' Toskánai Nagy-Herczeg ki elegítésére is jó módot talált volna, és hogy a' Regensburghan lévő Fr. követhoz is rendeléseket küldött volna az eránt. — Az Oettingeni, Nafszau-Orániai, herczegek, és a' Hefzen-Kasszeli, 's Hefzen-Darmstadt Landgrófok jövendöbéli ki elegitetésekre nézve a' Frantzia Kormányshékhöz még most is alkuban vagnak.

Strafzburghból azt írják, hogy az ötödik katonai osztály kerületében fekvő hadi feregek közül, sokan a' Helvétziába leendő marfirozásra már

egynehány parantsolatot vettek volna Párisból. Ennekfelette, hogy Moguntzia és Germersheim közt is számos seregekből álló armádia gyűllött volna öszve, a' végre, hogy ha valamiképen a' szükség és környülállások hívánnák, az első pillantatban által jöhessenek a' Rénus jobb partjára.

Helvétziai Respublika.

Két igen fontos tárgyra van az Európai olvasó Publicum figyelmeztetése most függetve, úgy mint a' Német Országai ki potolás dolgában foglalatokkedő Deputatiomunkájának ki menetelére, és a' Helvétziai utolsó Contra revolutionnak szerentsés vagy szerentsétlen végződésére.

A' Solothurni 24-ik Septemberti tudósításoknak rövid foglalattya ebből áll, hogy az is szak-kivetésbe küldötte már azt az új Constitutiót, a' melyet természetével és környülállásaival ellenkezőnek tartott, és azon régi alkotmányt vitte volna vissza, mellyet a' hosszas tapasztalás szerént leg jobbnak talált. De ezt sem hagyta meg maga valóságában egészen, hanem olly fordításokat tett azon, a' mellynél fogva, nemcsak a' városi, hanem a' falusi lakosok is meg elégedhetnek avval. — A' Bernai Szenátus is, a' melly ennekelőtte egészen Aristocratakból állott, és minden fő hivatalokból ki rekesztette a' polgárságot, most egy olly új alkotmánynak készítésében foglalatokkodik, a' melly valamint az Aristocratiának úgy a' democratiának is kedvező fog lenni. A' régi tsendállégnak, 's egyestlégnak helyre állítására, és a' hazafiaknak egymással való meg engeszteltetésekre nézve ennél alkalmatofabb eszközt nem is esmér. A' Bernai Kantonbéli parasztok, a' kik a' Bernai Kormányzéknek ki üzésében, magok se-

rény fel kelések által leg hathatofabb eszközök vóltak, most már, a' midön semmi ellenkező történetektől nem tartnak, lassan lassan vissza térnek honnyaikba.

A' hivataljokba vissza állítatott Bernai Kantonbéli és városi Préfektus és Tanáts, a' múlt September 21-ik napján városi és falusi lakosokhoz intézett hirdetményében illy kifejezésekkel él: „Hosszasan viselt viszontagságaink, négy szerentsétlenséggel telyes esztendeink el folyása után, végtére ismét oda jutottunk, a' hol a' mi sziveink, kötelességeink, és betsületünk már régen, és öremest egyessítetni kívántak vólna, a' mi kedves anyánk kebelében Berna fő városában, mellynek vissza vételében ti nekünk nagy segítségünkre vóltatok. — Igen is, a' ti atyáitok ismét nálalak és veletek vannak, és arról fognak gondoskodni, hogy a' szükölködő szegény meenedék helyre, az özvegyvédelemre, és kiki, mint ennekelőtt, igazságra találjon. — Mi veletek magunkat szorosan özve kötni kívánnyuk, és alkotmányunkat is akként intézni, hogy a' polgári és hadi hivataloktól egy érdemes ember se rekesztessen ki.“

Továbba azt olvassuk a' Bernai tudósításokból, hogy polgar Bay a' Bernai Kántonnak helytatójává tétetett, és olly rendelést vett vólna, melly szerint minden közönséges tisztviselőket, a' kik a' vólti Helvétziai Kormányfő által állítattak ki, de a' kik a' köz bizodalomra érdemetlenek, hivataljaiktól fosszon meg. — September 23-ikán egy 500 főből álló és Luzernből Berna felé marsirozott Helvétziai sereget, a' Bernai Kantonbéli fegyveres parasztok körül vévén fogságra ejtettek, mellynek nagy része a' Roverea Regementinél hadi szolgálatot vett. Eza' regement csak nem egészlen ki állítatott már zöld fe-

keze hajtókás kaputja, fejér lajblija, nadrágja, és magas veres pántlikába tödzött kalapja van. A' tisztek veres kötöt viselnek bal karjaikon. Az apró Kantonokból Bernából küldetett, 's 1800 főből álló hadi seregnek táborig Káplannya is veres kötöt hord a' Kapucinumján. — Az Appenzeli, Schafhauseni, és Bünden Kantonokból számos fegyveres nép váratik Berna alá.

Bernából Septemb. 25 = ikén. Itt, tegnap dél után rendkívül való áhétatosság és prédikáció tartatott, minden jelen vólt Bernai truppok bementek a' templomokba, és az isteni tisztelet végződése után fel emelt újakkal meg esküttek arra, hogy hivek lesznek a' haza eránt, és mind vagyonokkal, mint vérekkal készek lesznek azt védelmezni. — Ma, minden városunkban feküdt katonaság az ármadiához marsirozott, a' melly most Freyburg alatt táborozik. — A' Bernai hadi seregeknek vezérlő Generálja, Waatlandhoz, avagy Frantzia Helvétziához egy hirdetményt küldött, mellyben arra inti annak lakosait, hogy rakják le a' fegyvert, és ne fordítsak azt attyokfiai ellen. Minden meg esett dolgokról való el felejtkezélt és szabadságot igir nékiek arra, hogy olly kormányformáját válasszanak magoknak, a' minémüt ők magok állapotjokhoz és környülállásaikhoz leg illendöbnek találják. — Épen most minden itt lévő seborvosok requisitióba vétettek, mellyből azt lehet ki húzni, hogy a' mi hadi népünk üstökbe fog a' Helvétus truppokkal kapni.

Bernából Septemb. 28 = dik napján. Tegnap a' Bernai ármadia, és a' Helvétziai truppok keményen tsatáztak egymással, és Freyburg városát két ora el forgása alatt szüntelen lövöldözték. — Leg inkább azon toronyra tüzeltek a' Bernai artilleristák, a' mellyből nem kevés kárt tettek a'

Helvetus seregek a' mi népünkben. A' Bernai tisztek és köz emberek között sebbe ejtettek, és meg is hóltak egynehányan. — Ma reggel General *Bachmann* is ide érkezett, és még most is sok segítő seregek jönnek a' több Kantonokból ide. — Mivel *Freyburg* városa magát feladni nem akarja, tegnap este ismét sok ágyú küldetett annak újobban leendő ostromoltatására. Az ott táborozó Bernai seregek fő hadi szállásán olly hirdetmény adatott ki, mellyben minden Helvétziai huzárnak foglalóban öt, a' lováért pedig 10 Lajos aranya ígirtetik ha zászlóját el hagyja, (Helvétus truppoknak itt azok neveztetnek, a' mellyek a' Bernából kiűzött Helvétziai Kormányzók földjében vannak.)

Bernából, Sept. 29-ik napján. Az Uryi, Swiczi, Unterwaldeni, Glarusi, Appenzelli, és Bündteni Kantonoknak Schwitz városában öszvegyülekezett Congressusában, a' mellyhez a' Bernai Kanton is követeket küldött, szoros szövetségre léptek egymás közt a' végre, hogy a' Lausanába ment ügy nevezett Helvétziai Kormányzót fegyverekkel mind addig üldözzék, míg az vagy széllyel nem öszik, vagy Helvétziából ki nem költözik. Egyszersmind azt is meg határozták, hogy azokat a' Kantonokat, a' mellyek egyenlő értelemben vannak ö velek, magok szövetségekre fel vegyék. — Egyébként minden Kanton maga felsőségében maradjon meg, és olly alkotmányt válasszon, 's adjon magának, a' mely a' lakosok kívánságának, és szükségének legjobban meg felel. — General *Bachmann* az öszvegyülekezett Kantonok armádiájának Generálisimusává tétetődött, és ö az öszvegyülekeztek hadi tanácsával egyet értőleg fogja maga hivatalját folytatni.

September 26-ik napján a' Bernai hadi sere-

gek fő hadi szállásáról illy foglalatú hirdetmény küldetett az úgy nevezett Helvétziai Kormány-
szék tagjaihoz. „A' Helvétziai derék nép egész-
len ellenetek van, minden oldalról fel kelt elle-
netek, és előbbi alkotmányának visszaállítatá-
sát örvendező kiáltások közt kívánnya. Közön-
féges gyűlést tartnak a' Helvétziai Kantonok,
olly feltétellel, hogy a' régi Constitutió meg job-
bitása által olly alkotmányt készíthessenek, a'
mellyel minden rész meg elégedhessen. — Nohát
gondolkorzzatok emberi módon, és tegyétek ed-
dig gyakorlott hatalmatokat az új közönséges
Gyűlés kezébe le. — A' Waadtlandiaiak is, a'
kiket ellenünk fel fegyverkezni igyekeztek, a'
mi atyánkfiai, és mi nem ezek ellen, hanem ti
ellenetek hadakozunk — ti minden ki ontandó
tsepp vérért felelni tartoztok. — Olly derék
Helvétusok vannak a' mi vezérlésünk alatt, a'
kik a' mint győzni, úgy meg halni is készek lesz-
nek. “

Az úgy nevezett Helvétziai Kormányzék, a'
melly Berna városa capitulatiója után, onnan *Lausannába*
ment által, September 20-ik napján tar-
totta ott *Dolder Landamman* előülése alatt leg el-
ső gyűlését, a' mellyben hozott végzése által,
egész Helvétziában el törölte a' dézmát és az in-
gatlan jószágokra vettetett adót. — Az ott lévő
végre hajtó Tanács minden Waadtlandi lakost
a' fegyverfogásra, és a' Helvétziai ármadiához
leendő menetelre serkenget, a' melly tudniillik,
a' Bernai seregek ellen, Waadtlandia határán
gyűlött össze. — September 24-ikén két depu-
tátus küldetett Bernából *Lausannába*, olly felté-
tellel, hogy az ott lévő Kormányzék tagjait,
az egész Helvétziai nép képében, arra kérjék meg,
hogy szűnyenek meg a' folyóviz ellenébe való
úszástól, eddig gyakorlott hatalmokat tegyék le

önként, és a' Frantzia truppoknak segítségére való hívása által Helvétziát lábolhatatlan veszedelmbe ne taszítsák. — A' mint hallatik, sem *Dolderben*, sem *Rüttimanban* nincs ezen igallagos kívánság tellyesítésére hajlandóság. — A' Frantzia Respublika követje, polgár *Verninac*, sem jót sem rosszat nem szól a' történt dolgokról világoosan, hanem gyakran kurirokat küldöz Párisba. — Ugy hallatik, hogy Geneva mellett egy Franczia ármádia gyüllene öszve.

Minémü lélek vezérellye, a' jelenvaló kétséges kimenetelü környülállások közt, a' Helvétusokat, a' következendő példából ki tettik. — Két Schafhauseni nagy tehetségü és tekintetü kereskedőnek fel serdült fiai, a' kik most Norimbergában tanulnak, meg értvén másoktól azt, hogy Helvéczia öt esztendőtol fogva viselt sullyos jármát le vetni, 's magát előbbi szabadtságába vissza helyheztetni igyekezik; Landammann Redinghez levelet irván magokat arra ajánlották, hogy hazájok bódoglásának eszközléseért, ők is készek fegyvert fogni. — *Reding* levelekre küldött válaszában, igaz hazafiúságokat meg ditsirten, 's őket avval biztatta, hogyha a' környülállások kívánni fogják, ditsiretes ajánlásokat el fogja fogadni.

Olasz Ország.

Hompesch, a' Máltai vitézi Rendnek utolsó nagy mestere, faratságos igyekezetével sem esz közölhette azt, hogy előbbi méltóságos hivataljába vissza állítatódjék. Minekutánna a' Pétersburgi Császári udvar, és a' Frantzia Kormányzék, azon vitézi Rend jövődöbéli nagy mestereinek választását, költsönös meg egyyezéssel *VII Pius* Pápara bizták volna, sok vizsgálodásai után, azon

hivatal folytatására, Pápa Ő Szentisége herczeg *Ruspóli Bertalant* leg alkalmasabnak lenni utalván, ő benne határozta meg a' maga választását. E a' herczeg Rómában, 1754-ik esztendőben született, 48 esztendő s derék és sok szép tulajdonságokkal bíró férfiú, a' ki minekutánna 1780-ik esztendőben Máltába ment, és a' hitetlenek, vagy inkább Afrikai Barbarusok ellen való expeditióban első próbáit meg tette volna, 1785-ik esztendőben azon vitézi Rend hadakozó gályáinak vezérjévé tétetődött, melly hivataljának négy esztendeig való díszéretes viselete után, a' nevezetesebb Európai udvaroknak szemlelésére utazott. Nagy méltóságra lett választásának hírével *Kavaliér Buzy* Skotziába küldetett, a' hol tudniillik, a' nevezett herczeg néhány időtől fogva tartózkodik,

Maylanból, Sept. 24-ikén. A' törvénytévő Tanács tegnap előtt végzette el a' maga gyűlését. Azon napon sok törvényeket határozott meg; a' többi közt azt is, hogy a' Kormányzók az új adóból, és néhány nemzeti jószágok el adásából 13 millió, 397461 liverből álló rendkívül való fundust állítsanak fel. Ennekfelette azt is, a' melly által a' nemzet azoknak a' dézmáknak birtokában, a' mellyek az el törölt szerzetes rendekhez tartoztak, meg erősítetik.

Ezen Olasz Respublika jövedelme, ezen folyó esztendőben, Februarius 14-ik napjától fogva, Julius 30-ik napjáig 38 millió, és 353949 liverre ment, a' melly summából 15 millió és 420048 a' hátra maradt adóból, a' többi pedig a' harminczadokból, vámokból, 's több befélékből folyt a' Status kasszájába. Azon idő alatt tett költsége 37 millió, 450080 liverre tétetődik, a' mellyből 18 millió 133621 a' Frantzia sarmada zsoldjára; 7 millió, 630001 liver a' Respublika üzök.

fégeire; 4 millio 565697 pedig a' Status szolgálatjában lévő polgári hivatalosok fizatésekre fordítatott.

A' Pisában meg betegedett Fels. Hetruriai királyért közösséges áhéatosságok tartatnak, mind ott, mind Florentziában. A' Pizában tartatni szokott áhéatosságon a' Királyné is mindenkor jelen van.

A' Génuai 18-ik Septemberi tudositások szerint, a' Liguriai Republikának Kormányzékje, az Olasz Republikával leendő öszve kapcsoltatását a' Frantzia első Konzúlnal nagyon sürgeti.

Nagy Britannia.

A' Londoni közösséges újság levelek azt hirdetik, hogy a' Bourboniai királyi vérből származott hercegeknek N. Britanniából való kiküldéseket sürgette volna, a' Frantzia Kormányzék, de hogy e' pontban maga fel tett tüzelyét el nem érhette. Hanem az Orleánsi hercegnek még is Skotziaba kellett Angliából menni. — A' Frantzia első Consul, és a' Fox úr közt volt barátságos együtt beszélgetésekben, az elsőbb a' többi közt azt mondotta, hogy az a' pohobéli alkotmány, a' melly által ötlet e' világból ki végezoi akarták, az Anglus ex = hadi minister *Winham* készítette volna. Fox úr erre akként felelt, hogy ő a' nevezett ex = hadi ministert jól esméri, és olly emberséges embernek tartya, a' kiben az illyeten útalatos tselekedetre semmi hajlandóság nintsen.